

بازخوانی آداب، رسوم و اعتقادات ازدواج در شهر چلیچه^۱

طیبه احمدی^۱، افسانه قانی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد باستان شناسی، دانشگاه شهر کرد

۲- استادیار دانشکده هنر و علوم انسانی فارس، دانشگاه شهر کرد

چکیده

فرهنگ شفاهی اقوام مختلف کشور دارای آدابی است که تقریباً از ابتدا ثابت و به ندرت در حال تغییر بودند اما با مدرن شدن جوامع و رواج زندگی شهرنشینی برخی از این آئین‌ها کمرنگ شده است. از جمله این مراسم‌ها، ازدواج است که یکی از مهم‌ترین مراحل گذر در زندگی اشخاص است و به دلیل وجود فرهنگ‌ها و موقعیت‌های جغرافیایی در مناطق مختلف کشور با اعتقادات متفاوتی انجام می‌گیرد که بسیاری از این رسوم ریشه اجرایی مشترک و برخی دیگر با شیوه‌های خاص هر منطقه انجام می‌شود. در این میان شهر چلیچه از توابع استان چهارمحال و بختیاری از بدو خواستگاری تا پس از ازدواج همچون پاگشا کردن عروس و داماد رسوم متنوع و اصیلی داشته است که در پس برخی شان اعتقاداتی نهفته است. بدین سبب این مقاله کیفی به شیوه مردم‌نگاری و روش توصیفی - تحلیلی درصدد آن است تا رسوم، اعتقادات و برخی نواهای ازدواج در شهر چلیچه را شناسایی و معناهای نهفته در پس آن را معرفی نماید، هرچند که این مراسم همانند گذشته برگزار نمی‌شود اما هنوز شکل نمادین خود را حفظ کرده است. بدین منظور این سؤال مطرح می‌شود که چه اعتقاداتی و با چه مفاهیمی در پس مراسم ازدواج در شهر چلیچه وجود داشته است؟ نتایج بیانگر آن است که اعتقادات در پس مراسم ازدواج در شهر چلیچه ریشه در فرهنگ و باورهای کهن مردم این شهر و بیشتر جنبه احترام، گشادگی بخت، خوش‌یمنی و خوشبختی داشته اند و این رسوم نشانه‌ای از مقدس بودن و اهمیت ازدواج در فرهنگ شفاهی مردم منطقه بوده است. **کلیدواژه‌ها:** ازدواج، اعتقادات، آداب و رسوم، چلیچه، فرهنگ شفاهی

۱. چلیچه در ۳۰ کیلومتری جنوب غربی شهرکرد، ۹ کیلومتری شهرستان فارس و در شرق آن واقع شده که در مورد وجه تسمیه این شهر اسناد مکتوبی موجود نیست، فقط در خاطرات سردار ظفر بختیاری از چلیچه بانام (چلیچه) یاد شده است. گویش اهالی گویش بختیاری و نوع پوشش در گذشته پوشش بختیاری بوده است (<http://www.irantraveller.ir>).